

**ADVOKÁTI
do škol**

PRÁVO JAKO PŘÍBĚH

PhDr. Oswald Schorm

JAK ZAUJMOUT?

PŘÍBĚH JEDNÉ PŘEDNÁŠKY

Střední škola – advokát na přednášce

2 vyučovací hodiny, 13 žáků, volné zadání

Představení sebe a povolání advokáta – odlišení od dalších právníků
(soudce, státní zástupce, exekutor, notář – kdo má jakou roli)

Jak vypadá pracovní den advokáta?

Osobní příběh – jak a co jsem studoval.

Otázka posluchačům – zda vědí jak se stát advokátem?

Princip nezávislosti advokátů – nezávislost – demokracie – výkonná a zákonodárská moc

Příklady z filmů Ex offio, 12 rozhněvaných mužů...

Simulovaný soudní proces – vytištěné role a hraní rolí.

Společné řešení problému + diskuze.

Uteklo to, bavilo, dobrá zpětná vazba od dětí i učitele.

VÍCESTRANNÝ KONTRAKT - KONSTELACE

S kým
máte
dohodu
a o čem?

PROCES vs KOMPETENCE

- prezentační dovednosti
- práce s publikem
- motivace ke sdílení
- práce se skupinou
- srozumitelně hovořit
- ...

příprava

realizace

naplnění

Co je specifické pro přednášku advokáta ve škole v tomto projektu?

Kým je a kým není?

Jaká je vaše role?

Co potřebuje umět?

VYSTUPOVÁNÍ VE ŠKOLE

**Prosté
sdělení
informací**
(překonávání trémy)

**Srozumitelné
neutrální
sdělení**

**Zajímavé
upoutávající
pozornost
posluchačů**

**Výzvové,
vzbuzující
nadšení**

DIDAKTIKA – POJEM

Obecná didaktika

- teorie vzdělávání a vyučování zabývající se problematikou obsahů i procesem, v němž si žáci tento obsah osvojují (vyučování a učení).

(J. Skalková)

Oborová didaktika

- Procesy vyučování a učení dle oborové příslušnosti a specifičnosti

Předmětová didaktika

- didaktika konkrétního předmětu

KLÍČOVÉ ASPEKTY DIDAKTIKY (Heursen 1996)

Obecný cíl vzdělávání - k čemu se učí – ideál např. „harmonický jedinec“, toto vstupuje do hodnotového systému učitele

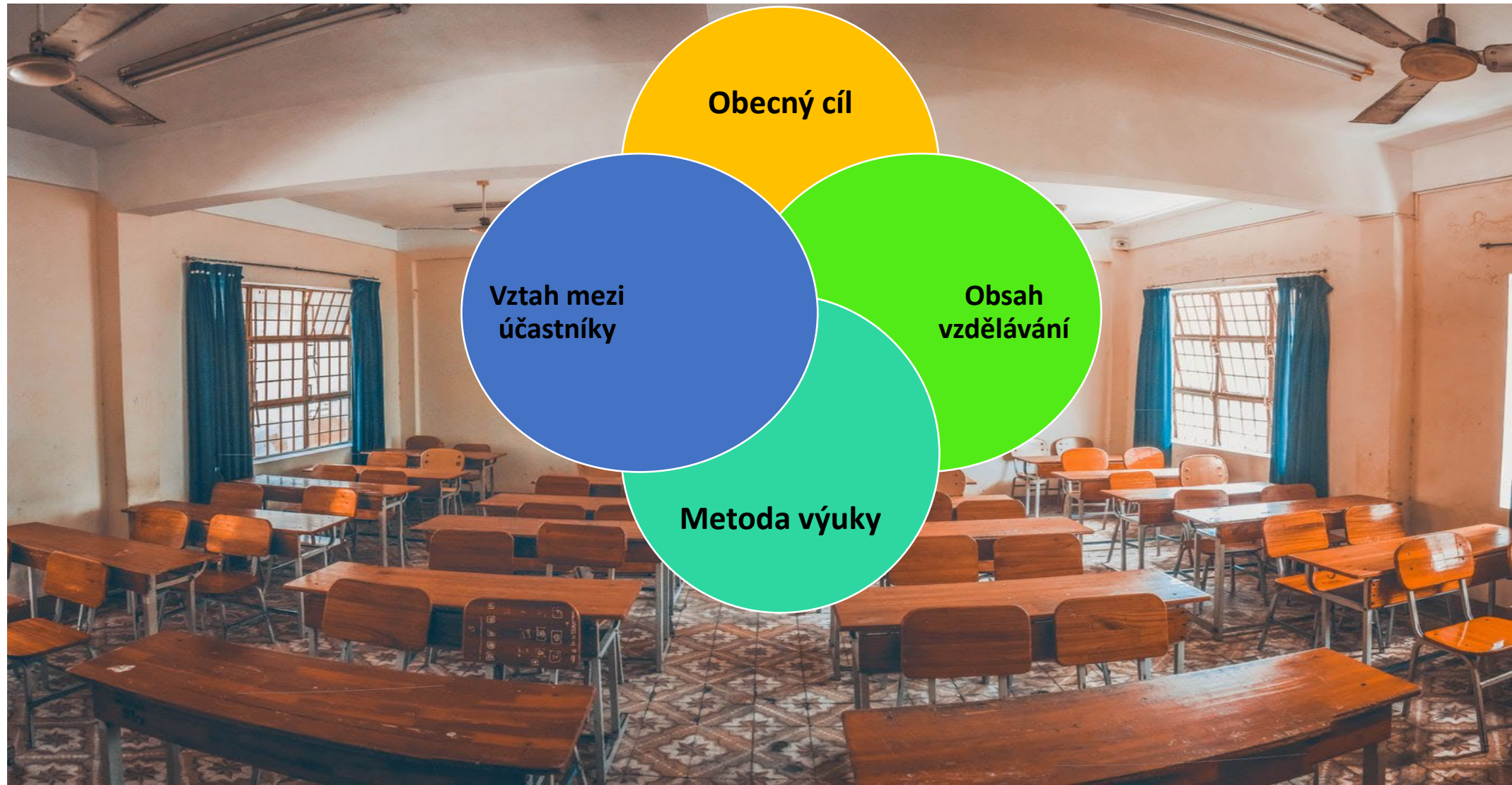
Obsah – co se vyučuje – vymezení obsahů vzdělávání, s nimiž mají být žáci konfrontováni (hodnota obsahu vzhledem k cíli vzdělávání)

Zprostředkování – jak se vyučuje a učí – metody výuky vzhledem k cílům a obsahům

Vztah – interakce a komunikace mezi učitelem a žáky ve výuce

KLÍČOVÉ DIDAKTICKÉ ASPEKTY

VYUČOVACÍ PROCES

Cíl vyučování - proč to sdělujeme

Obsah – co chceme sdělit

Zásady – názornost a individuální přístup

Metoda – srozumitelný postup pro danou cílovou skupinu

Pomůcky – co potřebuji k názornosti

SLOVNÍ METODY

MONOLOG

Přednáška
Vyprávění
Vysvětlování
Instrukce

DIALOGICKY

Vedení diskuse
Dramatizace události
Dotazy
Hledání příkladů
Naslouchání
    Parafráze
    Reflexe emocí

VÝUKOVÉ METODY

Práce s textem (kniha, připravené dokumenty...)

Názorné demonstrace (pozorování a prožitek)

Hraní rolí, soutěže, hry (energetizace)

Případové studie (problémové úlohy, řešení a rozhodování)

Burza nápadů (podněty k řešení problému)

OSOBNOST ADVOKÁTA A JEHO TYPOLOGIE

Typologie osob je třídění dle podobných jevů.

Výhodou je rychlé poznání a zařídění do dané kategorie.

Nevýhodou je míra zjednodušení bez zřetele k jedinečnosti osob.

MBTI – GPOP

I - introverze

čerpání energie

N - intuice

čerpání informací

F - pocitově

zpracování informací

P – vnímavě k možnostem

akce, výkony

E - extroverze

čerpání energie

S – smysly

čerpání informací

T - myšlenkově

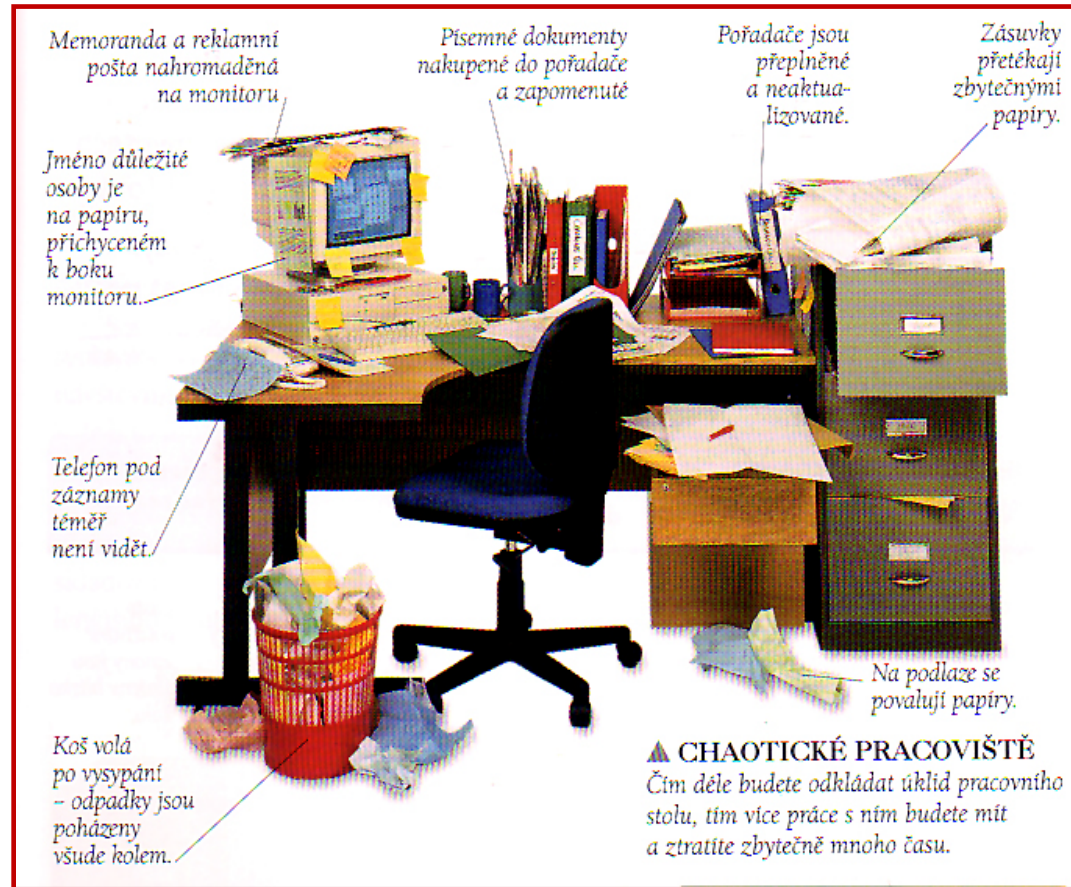
zpracování informací

J – uspořádaně

akce, výkony

PERCEIVING vs JUDGING

OSOBY S PŘEVAHOU USPOŘÁDÁNÍ (J)

Připravit si podrobný scénář

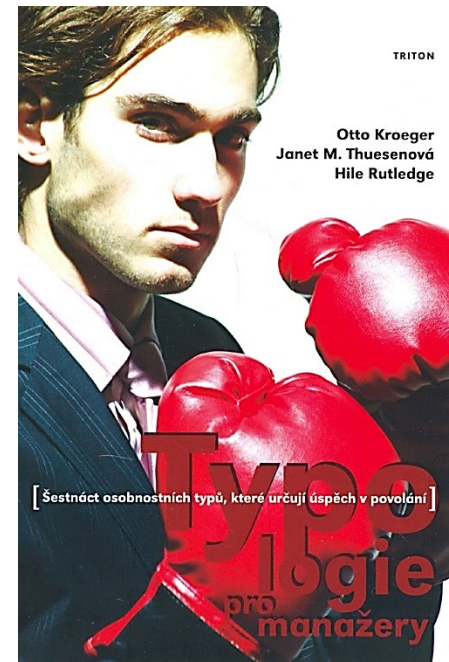
- „napřed povinnost, potom zábava“
- rádi rozhodují o věcech
- kdyby všichni pořádně dělali to, co mají a kdy mají – bylo by vše snadnější
- vztahy raději bez překvapení
- dělají si seznamy toho, co je třeba udělat a zařídit - plánují
- mají rádi pořádek a libují si v něm, čekají na druhé
- rádi udělají věci pořádně a dokončují záležitosti do konce

OSOBY S PŘEVAHOU VNÍMÁNÍ MOŽNOSTÍ (P)

Připravit si osnovu

- práce je zábava
- rádi zkoušejí nové věci – plán je minimální
- uspořádanost je nebaví
- obracejí snadno pozornost jinam
- místo plánování, raději počkají, co se bude dít – **vnímání možností**
- spoléhají na „závěrečný trhák“ – stimulace termínem
- často mění téma rozhovoru, přeskakují z jednoho na druhé
- nemají rádi nic příliš definitivního – zvědaví, jak se to vyvine

VÝVOJOVÉ FÁZE DÍTĚTE

Kohlberg

I. Prekonvenční morálka a) Orientace na trest

(děti do 9 let)

b) Orientace na odměnu neboli instrumentálně-relativistická orientace

II. Konvenční morálka a) Orientace na "být hodným dítětem"

b) Orientace na autoritu, zákon a řád

III. Postkonvenční morálka

(po 20. roce)

a) Orientace na společenskou smlouvu neboli sociálně-smluvní právně-formalistická orientace

b) Orientace na univerzální etické principy

Piaget

Předoperační myšlení (2-7 let), Konkrétní operace (7-11), Formální operace (od 11 let -)

JAK FUNGOVAT PŘED ŠKOLNÍMI DĚTMI

„Odborník je člověk, který přijel z jiného města.“

(Murphyho zákony - Marsova definice)

- Děti poznají nejistotu
- Odpovězte si, kdo má mít proces pod kontrolou
- Budte sami sebou
- Vše aktivní je dobře!
- Základem je partnerský vztah
- Nepodceňovat – posluchači vědí víc, než říkají

ZŠ – tykání

SŠ - vykání

PREZENTACE A PREZENTAČNÍ DOVEDNOSTI

- čas
- struktura projevu
- typ posluchačů
- vhodný jazyk
- místo prezentace
- aktivizace výuky
- vizualizace,
názornost
- image – řeč těla

OTEVŘENÍ KONTAKTU

- představení se
- zeptejte se na informaci
- obrázek
- řečnická otázka
- veselá poznámka
- aktuální informace
- příběh
- hádanka
- problém k řešení
- podobnosti a rozdíly

ROZLOUČENÍ

- poděkování za pozornost
- pochvala posluchačům
- výzva k dotazům
- rizika neplnění vyslovených doporučení
- pro zájemce ev. možné zdroje poučení
- vyslovení naděje na další setkání
- přání úspěchů posluchačům
- teze - shrnutí - podtržení řečeného

ČÍM ZVÝŠIT POZORNOST

případová studie

konkrétní výuková pomůcka – nechat kolovat

modelová situace

výstražný příklad, demonstrace události

fotodokumentace

dotazy do publika a diskuse s účastníky

humor – vtipy ilustrující téma (kreslené i slovní)

řešení problému v diskusi

ČÍM ZVÝŠIT POZORNOST

informace o tématu –zajímavým způsobem

příklady konkrétního dění z praxe

průběžná pochvala osob

výzva k řešení konkrétních problémů - otázky

soutěž mezi účastníky - hádanky

výukový film – ukázky

citové argumenty - příběh

malý dárek účastníkům – (nebo jen těm aktivním)

Přijdou dva lidé k řece, na břehu je loďka.
Tou loďkou může jet jen jeden, přeplaví se a
jdou dál.

Jak to udělali?

Veronika Jánská je studentkou 2. ročníku gymnázia. Prospívá s výbornými studijními výsledky, reprezentovala gymnázium například v matematické olympiádě, baví ji také cizí jazyky. Přestože jde o dívku spíše tichou a introvertní, je v třídním kolektivu poměrně oblíbená. S nikým ve třídě neměla konflikt, až do 6. 5. 2014.

JAK SE ZACHOVAT V NÁROČNÝCH SITUACÍCH

A) Diskutovat a společně řešit – zapojit učitele

B) Přizpůsobit se a malé šumy přehlížet / upozornit na rušení

A) Odejít

Kdo si hraje nezlobí!

Přeladěním a střídáním aktivit udržovat pozornost.

Mít výukový proces připravený a pod kontrolou.

JAK ZJISTIT ZPĚTNOU VAZBU

Dotazník – náročné a zatěžující

Anketa – kolečko (záleží na počtu účastníků 10 / 30 osob)

(co se jim líbilo, co je zaujalo, co si pamatují, jaké slovo či tezi si pamatují)

Rozdělit děti – podle zájmu, ať se postaví na škále/do skupin (pohyb)

Hlasování – rukou, pohybem v prostoru

Vyzvat aktivního žáka ke shrnutí, co si pamatuje, ostatní doplňují

Zeptat se pedagoga - s odstupem po kurzu

...

JAK ZJISTIT ZPĚTNOU VAZBU

Metoda terče

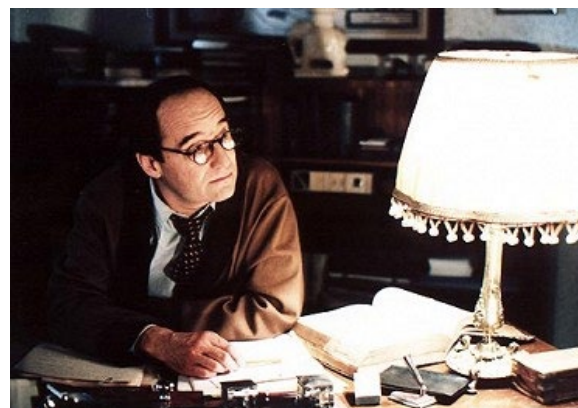
- žáci kreslí body, jak se jim přednáška líbila
- střed výborně
- okraje spíše malý zájem

FILMY A SERIÁLY

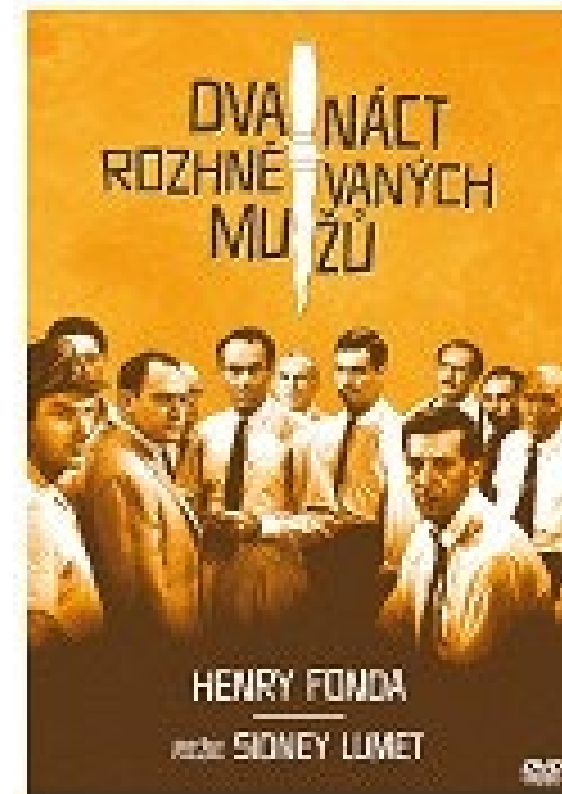
Kravaťáci

Ex offo

Causa Králík

12 rozhněvaných mužů

ETICKÁ VÝCHOVA – ZPRACOVANÁ METODIKA PRO ZŠ

<https://www.nidv.cz/projekty/archiv-projektu-esf/137-eticka-vychova-a-ucebnice>

<http://www.etickavychova.cz>

<http://www.etickavychova.cz/ucebnice-ke-stazeni/>

TIPY –INSPIRACE www.streetlaw.eu

Street Law na pražské Právnické fakultě UK nabízí spolupráci středním školám, gymnáziím a případně i školám základním, a to v několika formách:

- 1) [Jak učit o právu? A. Sborník ukázkových plánů hodin](#)** – najdete v něm všech 16 lekcí, které stačí vytisknout, pročíst si plán hodiny s fakty pro učitele a podle instrukcí jít učit.
- 2) [Jak učit o právu? B. Přílohy k ukázkovým plánům hodin](#)** – zde najdete krásně graficky zpracované přílohy ke všem hodinám ze sborníku.

STREET LAW

Jednou ze specialit Street Law je pořádání simulovaných soudů (někdy též anglicky nazývaných *moot courts*).

„Praktického průvodce přípravou a organizací simulovaných soudů“.

- metodickou část (zde popisujeme metodu simulovaného soudu a její využití přivýuce)
- návod, jak pracovat s připravenými materiály a případy
- materiály pro studenty

ZDROJE

Volně dostupné zdroje na webu:

Výukové metody

<https://www.natur.cuni.cz/chemie/educhem/teply1/vyuka-1/Didaktika-anorganicke-chemie/soubory/metody%20a%20formy.pdf>

Metodika prevence

[https://www.pppuo.cz/soubory/projekty/bezpecne klima/Manual pro skolni metodiky prevence.pdf](https://www.pppuo.cz/soubory/projekty/bezpecne_klima/Manual_pro_skolni_metodiky_prevence.pdf)

Didaktika

[https://www.akreditacnikomise.cz/attachments/article/279/didaktika obecna a oborova Janik.pdf](https://www.akreditacnikomise.cz/attachments/article/279/didaktika_obecna_a_oborova_Janik.pdf)

ZDROJE

Teorie morálního vývoje

https://www.pvsps.cz/data/2018/11/07/12/cervinkova_sarka.pdf